

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/96/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613204854
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2014:7613204854.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudca JUDr. Radoslav Baláž, v právnej veci mal. H. Š., T.. XX.X.XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Ú. C., G. D. Z. M. G. T. D., S. M., I. V. I., T.. X.XX.XXXX, H. Y. XXXX/X, G. T. D., F.. N.. S. O., Z. G. G. O. XX, H. Z. B. N. Š., T.. X.X.XXXX, H. N. XXXX/X, G. T. D., F.. Z. Y. R. - T. C., D..M..B., G. G. I. XXX/XX, C., v konaní o zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Mal. H. Š., T.. XX.X.XXXX, sa zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že matka aj otec sú oprávnení a povinní zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú striedavo, v 2-týždňových intervaloch. Ako prvá je v zmysle tohto rozsudku povinná zabezpečiť osobnú starostlivosť maloletej, matka a to v období od pondelka od 18-tej hodiny prvého kalendárneho týždňa, ktorý bude nasledovať po právoplatnosti tohto rozsudku. Rodičia si budú mal. H. následne odovzdávať zakaždým v 2-týždňových intervaloch v pondelok o 18-tej hodine.

Ten z rodičov, u ktorého končí 2-týždňový interval osobnej starostlivosti o mal. H. odovzdá maloletú v stanovený deň a hodinu druhému rodičovi v mieste bydliska otca maloletej a je povinný maloletú odovzdať druhému rodičovi s jej osobnými vecami a maloletú na odovzdanie riadne pripraviť.

Každý z rodičov je oprávnený maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

Súd výživné na mal. H. neurčuje.

Súd o trovách štátu rozhodne v samostatnom uznesení po právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka sa podaním zo dňa 15.3.2013, doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.3.2013 domáhala, aby zveril maloletú H. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, s tým, že maloletú budú zastupovať obaja rodičia, obaja budú spravovať jej majetok a o maloletú sa budú osobne starať v dvojtýždňových intervaloch, a to tak, že otec sa bude starať o maloleté dieťa v čase, keď bude matka v práci v M. a matka sa bude starať o dieťa v čase, keď bude doma z práce na území G. M., pričom rodičia sú povinní maloleté dieťaťa riadne a včas druhému rodičovi pripraviť a odovzdať v stanovenom čase s jeho osobnými vecami. Zároveň žiadala, aby počas trvania striedavej osobnej starostlivosti sa neurčilo výživné na maloleté dieťa.

Svoj návrh odôvodnila tým, že oni ako rodičia maloletej nie sú spolu zosobášení a spolu vlastnia rodinný dom v W.. Momentálne spolu nežijú a nevytvárajú spoločnú domácnosť a styk s maloletým dieťaťom

nemajú upravený súdom. Ona pracuje v súčasnosti v M. ako ošetrovatelka a pracuje na dvojtýždňové turnusy, kedy je dva týždne v M. a potom je dva týždne doma v G. T. D.. Domnieva sa, že obaja rodičia sú spôsobilí maloleté dieťa vychovávať, obidvaja rodičia majú o osobnú starostlivosť o maloleté dieťa záujem. Striedavá starostlivosť je v záujme dieťaťa a že takto budú lepšie zaistené potreby dieťaťa. Maloleté dieťa má silné citové väzby na obidvoch rodičov a zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je v súlade s jeho vývinovými potrebami a poskytuje mu stabilitu výchovného prostredia tým, že pri striedavej osobnej starostlivosti bude môcť byť maloleté dieťa vychovávané obidvomi rodičmi tak, že tým bude rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom.

V priebehu konania otec maloletej podal postupne dva návrhy na nariadenie predbežného opatrenia, ktorými žiadal osobitne predbežne upraviť práva a povinnosti k maloletej dcére.

Prvým návrhom zo dňa 17.10.2013 doručeným tunajšiemu súdu dňa 21.10.2013 sa domáhal, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým zakáže styk matky s mal. H. až do právoplatného skončenia vo veci úpravy styku vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 16P/96/2013, prípadne alternatívne aby nariadil matke odovzdať maloletú H. do právoplatného skončenia v uvedenej veci do starostlivosti otca.

Súd uvedený návrh uznesením sp.zn. 16P/96/2013- 13 zo dňa 28.10.2013 zamietol.

Druhým návrhom zo dňa 4.12.2013 doručeným tunajšiemu súdu dňa 6.12.2013, t.j. potom čo vo veci bol vypracovaný znalecký posudok č. X/XXXX súdnej znalkyne PhDr. L. C. sa domáhal, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým by nariadil matke odovzdať maloletú H. do právoplatného skončenia veci do starostlivosti otca, prípadne alternatívne by zakázal matke maloletej vycestovať s maloletou dcérou na akúkoľvek dobu mimo územia Slovenskej republiky a to až do právoplatného skončenia vo veci samej.

Súd uvedenému návrhu uznesením sp.zn. 16P/96/2013-78 zo dňa 12.12.2013 vyhovel, kedy nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého nariadil matke maloletej odovzdať dcéru do dočasnej starostlivosti otca a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej a zároveň matke upravil aj styk s dcérou a to tak, že táto bola oprávnená až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej stretávať sa s maloletou dcérou a to každý párnny týždeň v roku v čase od piatka od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a každý nepárny týždeň v roku v čase od stredy od 16:00 hod. do štvrtka do 18:00 hod. s tým, že matka si dieťa mala prevziať v čase určenom ako začiatok styku a odovzdať ho v čase určenom ako koniec styku otcovi v mieste bydliska otca, a otec bol povinný dieťa na styk s matkou riadne pripraviť a v čase určenom ako začiatok styku odovzdať matke v mieste bydliska otca. Zároveň súd zakázal matke vycestovať s maloletou mimo územia Slovenskej republiky a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Na základe odvolania matky maloletej Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd uznesením sp.zn. 7CoP/2/2014-112 zo dňa 9.1.2014 vyššie uvedené uznesenie tunajšieho súdu zmenil tak, že návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Súd vykonal dokazovanie výsluchmi matky, otca a výpoveďami poverenej zamestnankyne kolízneho opatrovníka, výsluchmi navrhnutých svedkov a tiež znaleckým dokazovaním a o oboznámením sa s listinnými dôkazmi a pripojenými spismi na základe čoho zistil tento skutkový stav:

Matka vo svojich výpovediach zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že keď je na G., tak býva u svojho otca na adrese Y. X/XX, G. T. D., alebo v rodinnom dome, ktorý vlastní spoločne s otcom maloletej. V tomto prebýva vtedy, pokiaľ ju otec maloletej náhodou z domu nevyhadzuje. Ona od roku 2006 pracuje M. ako opatrovatelka. Väčšinou má pravidelné dvojtýždňové intervaly, kedy chodí pracovať do M.. Výnimočne sa môže stať, že je tam dlhšie a to o tri, štyri až päť dní. Pokiaľ sa vracia z M., tak jej otec maloletej bráni v styku s dcérou. K nej sa potom následne dostane po troch - štyroch dňoch. Počas jej pobytov na G. od začiatku tohto roka sa nikdy nestalo, že by mohla mať dcéru u seba plných 14 dní čo prebývala na G.. Zvyčajne ju tak mohla mať týždeň, nakoľko otec sa správal agresívne a vynucoval si styk s dcérou. Pôvodne uviedla, že si úpravu vzťahov predstavuje tak, že by s dcérou žila v ich spoločnom dome, ktorý má v spoločnom vlastníctve s otcom maloletej. Poukázala tiež na to, že sa dokáže postarať o dcéru, keďže pracovala aj v psychicky veľmi ťažkých podmienkach, keď jej pacientka umierala. Pokiaľ dokáže pracovať v takých cudzích podmienkach a kde je napätie, tak sa

dokáže postarať aj o svoju dcéru. Uviedla, že vždy musela otca maloletej prosiť o umožnenie styku s dcérou. Otec maloletej jej agresívne a grobiansky nadáva pred dcérou a hanlivo sa vyjadruje aj o jej matke, ktorá im každý mesiac posielala balíky s peniazmi a darčekom. Tiež poukázala na to, že jej otec maloletej bránil vycestovať s dcérou, a tiež že jej bránil cestovať s dcérou za jej sestrou do Prešova. Poukázala na to, že pri svojej práci v M. mala také rodiny, kde by jej umožnili dcéru vziať si so sebou do M., avšak otec maloletej jej v tom bránil.

Poukázala tiež na konflikt z decembra 2012, kedy po návrate zistila, že zámky na ich rodinnom dome boli vymenené. V tom čase pred príchodom domov otcovi maloletej telefonicky oznámila, že sa vracia z M.G. a že by chcela byť s dcérou. Tiež mu poslala aj sms-ky. Otec jej odpísal, že nemá chodiť domov, lebo je s dcérou na chate. Našla ho však doma aj s dcérou, pričom musela vyvŕtať zámky na dverách rodinného domu, lebo tieto vymenil.

V reakcii na výpoveď svedkyne Z. Š. - starej matky maloletého dieťaťa z otcovej strany matka maloletej potvrdila, že uvedená svedkyňa a jej rodina jej pomáhali s vozením dcéry do jaslí, avšak to bolo v čase, kedy ona nemala auto a ani vodičský preukaz. Pokiaľ šlo o cestovanie do M. vlakom, k tomu došlo potom, čo sa u matky prejavili komplikácie s ľadvinami, pre ktoré sa musela často dožadovať prestávky počas jazd autom, čo samozrejme pri zvoze nevyhovovalo, a preto napokon musela začať cestovať vlakom. K nepravdivým turnusom, ktoré jej boli vyčítané, uviedla, že k tejto situácii došlo potom, čo sa začali sriedať s ďalšou ošetrovatelkou, ktorá študovala čínsku medicínu a počas týchto turnusov si robila školu, dokonca sa zúčastnila pobytu v Č., takže z hľadiska na túto okolnosť sa ich inak pravidelné turnusy museli prispôbiť tejto ošetrovatelke a tak sa aj predlžovali. Telefonovanie s dcérou riešila kúpou laptopu a dala si zaviesť internet v W. a s dcérou začala skypeovať. Keďže však dcéra pri týchto kontaktoch cez skype začala často plakať, tak upustila od tejto komunikácie s ňou.

V reakcii na výpoveď svedkyne M. Y. - terajšej partnerky otca maloletej matka uviedla, že jej výpoveď je tendenčná, kvôli nej sa s otcom maloletej rozišli a ona ani nedala svedkyňi súhlas k tomu, aby bývala v ich dome. K tvrdeniam svedkyne ohľadne jej jazykových skúšok v M. uviedla, že je pravda, že dňa 10.4. mala skúšky, škola jej však trvala až do 14.4. a medzi časom jej vtedy došiel aj papier z úradu práce v M., aby sa tam dostavila na pohovor 18.4. čo však neprichádzalo do úvahy, keďže mala cestovať domov na G. a preto si požiadala o preloženie na skorší termín a to piatok 15.4. čo sa aj uskutočnilo.

Otec vo svojej výpovedi nesúhlasil so zverením dcéry do striedavej osobnej starostlivosti, pretože matka podľa jeho názoru nedodríava spomenuté dvojtýždňové intervaly, kedy je doma na G.. Už v minulosti sa stalo, že matka tvrdila, že má priateľa v M., že chce dcéru zobrať do M. a s ňou tam žiť, prípadne, že by jej dcéru nosil tam na dva týždne. O tejto skutočnosti bol spísaný aj úradný záznam na úrade práce, počas minulých konaní, ktoré sa viedli na súde. Otec tvrdil, že matka napriek jeho telefonickým urgenciám, nechodila pravidelne za dcérou a robila si po svojom. Poukázal tiež na to, že v priebehu roka 2013 sa stalo aj to, že matka bola celý mesiac v M. a neprišla za dcérou. Podľa tvrdení otca, matka sa o dcéru dobre nestará a vrieska na ňu, aby jej dala pokoj. Poprel, že by bol býval bránil maloletej v styku so starou matkou zo strany matky. Dokonca podľa jeho slov chcel matke požičať auto, aby mohli ísť k starej matke, avšak to matka maloletej odmietla. Uviedol, že nikdy nebránil matke v jej styku s dcérou. V čase, kedy bol predvolaný ku kurátorke, pretože nechcel dávať dcéru ku matke, v tom čase jeho brat dostal sms-ky od priateľa matky maloletej, v ktorých mu tvrdili, že oni sa idú brať, a že matka si berie maloletú do M.. Dokonca od krsťnej matky maloletej mal správu o tom, že sa matka zaujíma o to, čo sa jej môže stať, keď si zoberie bez súhlasu maloletú dcéru so sebou do M.. Uviedol, že keď je v práci na G. a nestíha, tak ráno odnáša dcéru do škôlky on a poobede ju chodia do škôlky vyzdvihnúť jeho rodičia, ktorí majú s ňou veľmi dobrý vzťah. A pokiaľ je na turnuse, tak dcéra je u jeho rodičov. Posledne to bolo aj preto, lebo matka mu nedala skôr vedieť, že nepríde domov 14.4., ale neskôr, keď už bol na ceste do I., inak by už ani cestoval. Poprel, že by bol býval pred dcérou urážal matku maloletej, naopak tvrdil že táto uráža jeho pred svojou rodinou.

K incidentu z decembra 2012 uviedol, že matka prišla z M. dňa 28.12.2012, aj keď sa mala vrátiť už 23.12.2012. V tom čase sa on vrátil s dcérou z chaty domov. I. sa násilne dostala do domu, a tiež násilím si brala dcéru, ktorá plakala a nechcela ísť.

Svedkyňa Z. Š.- stará matka maloletého dieťaťa z otcovej strany, vo svojej výpovedi uviedla, že obaja rodičia maloletej sa po jej narodení o ňu starali. Asi keď mala H. 7-8 mesiacov matka spolu s otcom

maloletej svedkyňu poprosili, či by sa o maloletú nemohla starať ona, keďže matka si našla prácu v M.. Svedkyňa s tým súhlasila a tak matka maloletej chodila pracovať do M., pričom zvoz z M. bol každé dva týždne a vtedy dochádzala matka maloletej domov. V čase, keď bola matka maloletej na G., tak mal. H. do jaslí nosil jej otec a z jaslí maloletú vyberali svedkyňa s manželom a následne večer, keď sa otec maloletej vrátil z práce, chodieval k nim si vyzdvihovať dcéru. Svedkyňa uviedla, že matka nenosila dcéru do jaslí, ani po ňu nechodila, a to ani v čase, keď bola s priateľkami na káve v G. T. D.. Takto to fungovalo do r. 2012. V priebehu r. 2012 matka maloletej začala cestovať do M. vlakom, pričom domov sa vracala sice v dvojtýždňových intervaloch, ale stávalo sa niekedy, že sa omeškala 3-4 dní. Došlo aj k takej situácii, že otec vycestoval do Nemecka a matka maloletej sa z M. nevrátila a neprišla si vyzdvihnúť dcéru. Poukázala na to, že za to obdobie kým sa oni starali o maloletú, tak jej matka im vôbec nezavolať a vôbec sa nepýtala na ňu ako sa má. Svedkyňa však pripustila, že to bolo v dobe, kedy mala maloletá rok a sedem mesiace. Podľa svedkyne za celý čas, čo je matka v M. sa o dcéru príkladne stará otec maloletej, ten ju ráno odnáša do škôlky, poobede chodí k nim si po dcéru, keďže zo škôlky ju vyberajú oni. Tiež uviedla, že priebehu tohto roka matka maloletej sa zdržiavala na G. a to od 17.1.-19.1., 29.1.-4.2., 15.2.-16.2., 1.3.-3.3., 15.3.-16.3. 27.3.-30.3., 19.4.-5.5., 18.5..

Svedkyňa M. Y. - terajšia partnerka otca maloletej, vo svojej výpovedi uviedla, že v spoločnej domácnosti s otcom maloletej žije od marca 2013. Podľa jej názoru sa otec riadne stará o dcéru ako milujúci otec, venuje jej svoj voľný čas, berie ju na výlety. Domov z práce otec maloletej prichádza okolo 16-tej 17-tej hodiny. Za ten čas, čo je otec v práci, je maloletá v škôlke odkiaľ ju potom vyzdvihujú rodičia otca maloletej a ten si následne chodí po maloletú k nim. Po návrate z práce domov spoločne večerajú, keďže svedkyňa má ešte jednu dcéru, táto sa hraje spolu s mal. H.. Ukladať do postele chodia deti obaja na striedačku, dávajú ich spať okolo pol deviatej a pred spaním im čítajú rozprávky. Ranný rituál je taký, že stávajú o šiestej, majú spoločné raňajky, dcéra odchádza do školy v W., on ide do práce v W. a otec odchádza autom do práce. K akciám, ktoré sa mali podľa tvrdení matky usporadúvať v domácnosti otca, svedkyňa uviedla, že je to raz do roka a to dňa 1.6. každoročne, keďže v ten deň má otec maloletej narodeniny a je to aj deň detí. Na tejto akcii sú len blízki príbuzní, jeho tety a sú tam aj s deťmi, keďže je to organizované predovšetkým pre deti. Podľa názoru uvedenej svedkyne matka venuje mal. dcére veľmi málo a dcére sa vyhýba. Niekoľkokrát sa stalo, že uviedla, že si príde po dcéru vo štvrtok a objavila sa až v nedeľu. Počas jazykového kurzu v Rakúsku, z ktorého mala mať matka podľa vedomostí svedkyne skúšky dňa 10.4., dcére sľúbila, že sa príde pozrieť na jej vystúpenie v škôlke, ktoré mala mať 12.4., nakoniec tam však neprišla a na vystúpení dcéry bola len táto svedkyňa so starou matkou maloletej. Tiež bola svedkom toho, ako sa maloletá sa rozplakala po telefonáte s matkou, keď jej táto oznámila, že zase ju nepríde pozrieť na deň matiek.

Svedkyňa S. Y. vo svojej výpovedi uviedla, že matku mal. dieťaťa pozná už 30 rokov. Stretávajú sa navzájom podľa možností, pričom v minulosti sa stretávali v W., kde matka maloletej bývala. Toho času sa stretávajú v meste či už na prechádzke alebo na káve a od 1.1.2014 doposiaľ sa takto s matkou maloletej vídajú minimálne raz mesačne. Stretávajú sa aj u otca matky maloletej v jeho byte a tiež sa stretli v parku na námestí pri kolobežkovaní. Pri časti z týchto stretnutí možno povedať, že pri polovici z nich bola prítomná aj mal. H.. Svedkyňa ďalej uviedla, že s matkou maloletej sa takto stretávajú odvtedy, odkedy sa mal. H. narodila, takže svedkyňa mala možnosť vidieť ako sa matka k maloletej správa a naopak ako sa maloletá správa k matke. Kým sa svedkyňa stretávala s matkou maloletej v W. tak prichádzala do styku aj s otcom maloletej, keď sa tento vracal popoludní domov z práce. Uvedené stretnutia s matkou maloletej sa odohrávali vždy potom, čo sa matka maloletej vracala z práce v M., pričom to bolo to zhruba raz za dva týždne. Pokiaľ svedkyňa chodila k nim na návštevu matka mala navarené, upečené, a samotná svedkyňa jej niekedy pomáhala upratať predmetný dom v Letanovciach, keďže tento nebol v takom poriadku, ako si to matka maloletej predstavovala. Stávalo sa tiež, že takto matka upratovala fľaše od alkoholu a piva, čo ju hnevalo, že sa nemôže venovať dcére a že musí upratať tieto veci. V čase týchto návštev pokiaľ mal. H. nebola v škôlke, tak bola pri nich, sedeli s ňou, hrali sa, kreslili a pod. Všetky tie skutočnosti popísané svedkyňou sa stali v čase, kedy vzťahy medzi rodičmi maloletej ešte boli v poriadku. Následne keď sa ich vzťah začal rozpadáť uvedená svedkyňa bola prítomná pri incidente, kedy v zime viezla svojim autom matku aj s dieťaťom do domu v W. a matka sa vtedy nevedela dostať cez bráničku, lebo táto bola zamknutá a zámky vymenené. Vtedy aj volala políciu, ale tá jej nepomohla. Následne po príchode otca maloletej tento vybral spiace dieťa z auta svedkyne bez toho, aby sa jej na to pýtal, a odniesol ho do domu, do ktorého odmietal pustiť matku maloletej. Po chvíli im umožnil vstúpiť do domu, aby tam doniesli nejaké veci pre maloletú avšak nato došlo k hádke medzi rodičmi maloletej, z čoho svedkyňa mala nepríjemný pocit. V rámci tejto

hádky otec matku maloletej posielal preč z domu. Svedkyňa tiež potvrdila, že bola svedkom incidentu pri ktorom rodičia otca maloletej sa nevhodne vyjadrovali na adresu matky maloletej. Napriek uvedeným skutočnostiam si svedkyňa myslí, že otec mal. H. je dobrým otcom a to aj vzhľadom na to, čo mala možnosť vidieť pri jej stretnutiach s ním. Ako uviedla, pri jej stretnutiach v ich domácnosti vždy keď sa otec vrátil domov z práce navrhol maloletej nejaký program napr., že pôjdu na prechádzku a maloletá na tieto návrhy reagovala kladne a išla s ním.

V správe z poradensko-psychologického procesu zo dňa 17.06.2013 sa uvádza, že s rodičmi maloletej bola urobená jedna párovú konzultácia a usudzuje sa, že vzájomná konzultácia rodičov je t.č. obranno-útočná a tým aj deštruktívna pre ich rodičovský vzťah. Partnerské vzťahové problémy a narušená dôvera bránia obom dohode medzi nimi. Ani jeden z nich nebol ochotný spolupracovať na inom riešení, než sami navrhli.

Zo znaleckého posudku č. 6/2014 súdnej znalkyne PhDr. L. C. vyplynulo, že obaja rodičia sú schopní postarať sa o dieťa. Osobnosť matky je však disharmonicky štruktúrovaná. Z jej osobnostných čŕt sa ako problematická javí jej impulzivita, afektívna odbrzdenosť. Dieťa ju vníma ako nepredvídateľnú, výbušnú, nestabilnú a to ho emocionálne zaťažuje. Z psychologického hľadiska sa to javí ako riziko pre zdravý vývin dieťaťa, nakoľko dieťa si vyžaduje skôr stabilné, emocionálne nezaťažujúce prostredie. Otec v situáciách keď je spochybňovaná jeho rodičovská kompetencia, môže reagovať neadekvátne, výbuchmi hnevu, nekompromisnosťou. Pre dieťa sa však javí ako opora. Dieťa má pozitívny vzťah k obom rodičom, vnútorne viac inklinuje k otcovi, do jej rodinnej schémy zakomponovala aj jeho partnerku. Obaja rodičia majú záujem o dieťa, u matky je však limitovaný jej osobnostnými charakteristikami. Nedá sa tvrdiť, že o dieťa nemá záujem, jej vzťahy sú však vo všeobecnosti citovo povrchné a teda aj citové naviazanie detí je menej intenzívne. Dieťa v tomto veku nedokáže posúdiť nároky a dôsledky striedavej starostlivosti. Aktuálne situáciu vníma ako bezvýhodiskovú, nedokáže si vybrať pozitíva z oddelenej starostlivosti, má pocit, že sa musí rozhodnúť, a táto znalkyňa nevyklúčila, že je to pred ním aj takto prezentované. Podľa nej dieťa si praje, aby rodičia boli opäť spolu, pretože to znamená, že sa nemusí rozhodovať pre jedného z nich a je to pre ňu východisko z nadmernej úzkosti, ktorá takéto rozhodovanie so sebou prináša. Podľa tejto znalkyne vnútorne sa viac prikláňa k otcovi. Uvedená znalkyňa vo svojom znaleckom posudku došla k záveru, že z psychologického hľadiska sa striedavá starostlivosť v prípade mal. H. nejaví ako vhodný model starostlivosti. Dieťa si vyžaduje stabilné prostredie, ktoré jej vzhľadom na štruktúru osobnosti dokáže zabezpečiť skôr otec. Emocionálna nestabilita matky je pre ňu v tomto veku zvládnuteľná len na obmedzený čas. Znalkyňa poukázala na to, že matka pri znaleckom vyšetrení prezentovala, že vôbec neuvažovala o tom, akým spôsobom by realizovala v prípade striedavej starostlivosti školskú dochádzku dcéry v dvoch rozdielnych školských systémoch. Uvedenej znalkyni sa otec sa javil ako vhodnejší pre zabezpečenie osobnostného, najmä zdravého emocionálneho vývinu dieťaťa. Znalkyňa odporučila matke upraviť len styk s dcérou, kedy uviedla, že bolo by vhodné, aby sa dieťa s matkou stýkalo každé dva týždne v priebehu víkendov, v prípade prázdnin (vo veku približne do puberty) odporúčala týždňový interval, a to aj viackrát počas prázdnin. Vzájomne konflikty rodičov negatívne vplyvávajú na zdravý emocionálny vývin dieťaťa, vyvolávajú v ňom úzkosť, ktorú nedokáže účinne kompenzovať a môže sa pretaviť do vážnejších somatických alebo psychických problémov. Vzájomné konflikty rodičov pri odovzdávaní dieťaťa sú pre dieťa negatívne a ohrozujúce, potencujú úzkosť z toho, že musí rozdeľovať svoju náklonnosť medzi obidvoch, bez toho, aby ich svojim správaním zraňovala. To dieťa neúmerne zaťažuje. Dieťa napriek pobytu u matky, kedy by sa dalo očakávať, že sa na ňu naviaže a bude chcieť ostať s vyjadriť túžbu ísť k otcovi. Dieťa má pozitívny vzťah k obom rodičom, viac je vnútorne naviazaná na otca. Striedavá starostlivosť vzhľadom na konfliktný vzťah rodičov sa nejaví ako možná.

Matka v nadväznosti na uvedený znalecký posudok vo svojom písomnom podaní zo dňa 19.12.2013 vyjadrila zásadný nesúhlas so závermi znaleckého posudku, ktorý považovala za značne neobjektívny, tendenčný (v prospech otca maloletej, ktorému je ušitý na mieru a vzbudzujúci pochybnosti o nezaujatosti znalkyne). Poukázala na to, že si znalkyňa si odporuje. Na jednej strane posudzuje matku ako údajne impulzívnu a afektívne odbrzdenú, pričom tieto vlastnosti majú dieťa emocionálne zaťažovať. Na druhej strane otec „môže“ reagovať neadekvátne, výbuchmi hnevu a nekompromisnosťou, avšak iba v situáciách, keď je spochybňovaná jeho rodičovská kompetencia. Práve tieto vlastnosti majú spôsobovať, že pre dieťa sa otec javí ako opora. Nepovažovala jej údajnú „impulzívnu a afektívnu odbrzdenosť“ za charakterové črty, ktoré by ju mali diskvalifikovať ako rodiča a predovšetkým matku. Maloletá H. je pre ňu jej vytúžené dieťa, pri pôrode ktorého takmer zomrela. Záver o limitovaní jej citového naviazania, ktorý má byť spôsobený jej osobnostnými charakteristikami považovala za záver,

ktorý je na hranici profesionality podaného znaleckého posudku. Opätovne poukázala na to, že ju otec maloletej z ich spoločného domu neustále vyhadzujú a že si tam nashoval svoju novú partnerku. Ona bola nútená zo spoločného domu odísť, aby tak predišla konfliktom a urážkam, ktorým bola vystavená otcom maloletej. Otec maloletej zámerne jej spôsobuje neúmerný psychický stres a tlak, ktorý potom zneužíva vo svoj prospech. Keby otec nebol ju vyhnan z ich spoločného domu a nespôsobil jej stres, maloletá H. mohla mať emocionálne stabilné prostredie, v ktorom by sa mohla zdravo vyvíjať. Toto je hlavný dôvod jej emocionálne nestabilného prostredia. Poprela, že by chcela realizovať striedavú osobnú starostlivosť v dvoch rozdielnych krajinách, resp. v dvoch rozdielnych školských systémoch. Naopak realizáciu striedavej osobnej starostlivosti si predstavuje výlučne v meste G. T. D..

V rámci dopočutia na pojednávaní dňa 4.2.2014 súdna znalkyňa PhDr. L. C. uviedla, že k záverom o osobnostných črtách matky dieťaťa, ktoré sa javia ako problematické dospela na základe objektívneho testu testového psychologického vyšetrenia, ktoré bolo súčasťou znaleckého vyšetrenia a ktorému sa podrobili ako obaja rodičia maloletej, tak aj maloleté dieťa. Impulzivita a efektívna odbrzdenosť, ktorú konštatovala u matky maloletého dieťaťa, sa javia ako problematické vzhľadom k prežívaniu dieťaťa. Poprela, že by v znaleckom posudku uvádzala, že by práve tieto črty osobnosti matku diskvalifikovali ako rodiča a najmä ako matku. Nikde v znaleckom posudku neuvádzala, že osobnosť matky je pre dieťa nebezpečná a že prípadne odporúča zákaz styku s matkou. Uviedla, že obaja rodičia sú schopní sa postarať o dieťa, a že z osobnostných črt, to sú črty osobnosti, ktoré sa u matky prejavujú stabilne, to znamená v akejkolvek situácii, za akýchkoľvek okolností vystupuje práve impulzivita a zvýraznené afektívne prejavy. U otca takéto prejavy za každých okolností nediagnostikovala a uviedla, že pre dieťa, ktoré je veľmi citlivé, práve zvýraznená emocionalita matky je zaťažujúca. Poprela, že by v znaleckom posudku tvrdila, že záujem matky o dieťa je predstieraný. Len tvrdila, že vzťahy matky sú vo všeobecnosti citovo menej syténé, a vzhľadom na to, že je to stabilná črta jej osobnosti, prejavuje sa to aj vo vzťahu k dieťaťu, čo však nehovorí absolútne o tom, že by jej vzťah bol predstieraný. Z laického pohľadu by sa všeobecne citovo povrchné vnímanie vzťahu dalo zdefinovať ako menej vrelý citový vzťah. Uvedená znalkyňa tiež uviedla, že pokiaľ by bola striedavá starostlivosť realizovaná v G. T. D. z psychologického hľadiska by to pre dieťa nemuselo byť až takou emocionálnou záťažou ako keby mala cestovať niekoľko sto kilometrov. Ak by sa striedavá starostlivosť realizovala v okolí miesta bydliska maloletej, uvedená frekvencia striedania by mala byť vzhľadom na vek jeden týždeň. Tvrdenie, že týždňová starostlivosť by bola vhodnejšia ako dvojtýždňová vychádza z jej skúseností ako detského klinického psychológa, kde sa im opakovane potvrdzuje, že deti nemajú problém so samotným odovzdávaním, pokiaľ prebieha v medziach slušnosti medzi rodičmi, ale viac ich zaťažuje práve tá neprítomnosť druhého rodiča na dlhšiu dobu. Dieťa v tomto veku je veľmi citlivé a aj napriek tomu ak má dieťa pozitívny vzťah k obom rodičom týždeň je maximálna doba, ktorú to dieťa dokáže zvládnuť bez toho, aby sa ešte z toho pobytu u jedného z rodičov tešilo a aby mu nebolo neúnosne smutno za tým druhým rodičom. Vo všeobecnosti dva týždne sú už pre deti v tomto veku emocionálne zaťažujúce. V prípade ak by sa uvažovalo len o styku matky s dieťaťom, znalkyňa odporúčila, že by sa mohlo jednať o rozšírené víkendy, a že dieťa u druhého rodiča by mohlo realizovať styk aj skôr ako v sobotu a v nedeľu, prípadne od piatka, alebo od štvrtka, za predpokladu, že by to bolo v tomto regióne

Zo znaleckého posudku č. 24/2014 súdnej znalkyne PhDr. J. G. z psychologického vyšetrenia maloletej vyplynulo, že celkový intelektový, kognitívny a pamäťový rozvoj maloletej je v norme, dieťa sa rozvíja veku primerane, chápe v primeranej forme to, čo sa okolo neho deje. Intelektový a vedomostný základ u dieťaťa je v norme a zodpovedá jeho vekovej kategórii. Podľa tejto súdnej znalkyne maloletá v jej veku / 5,6 rokov / nie je ešte spôsobilá pochopiť podstatu rozchodu jej rodičov, pretože na tento problém sa pozerá egocentricky, bez ohľadu na pocity a postoje rodičov, ktorým nerozumie v plnej miere. Hľadá pre seba akékoľvek zrozumiteľné vysvetlenie, alebo preberá názory z okolia, ktoré najčastejšie počuje. Samotný rozchod rodičov je pre dieťa stratou istoty a bezpečia, nie to, ako otec udáva, že dieťa potrebuje mať jeden domov. To je pre dieťa zavádzajúce, ich dcéra potrebuje mať zvýšenú pozornosť od oboch rodičov. Na rozchod rodičov obvykle reaguje aj regresne / nechce sa jej ísť k matke/, ale to je u detí obvyklé konanie, pretože rozchod jej rodičov je pre ňu záťažová situácia. Pretože je pre ňu strata kontaktu s matkou traumatickou záležitosťou, nie je vhodné, aby bola svedkom toho, že otec resp. starí rodičia matku vyhadzujú z domu, to je pre ňu stresom, ak je toho svedkom. Tým že matka z rodiny odišla preč, dieťa stratilo možnosť mať model významnej ženskej role, môže si nájsť náhradu, ale tá už nebude taká významná ako je matka. Obaja rodičia sú pre ňu emocionálne významnou autoritou, chce sa s oboma stykať, podobať sa na nich, aj sa s nimi nekriticky identifikuje. /Ide o identifikáciu, ktorá zvyšuje jej pocit bezpečia a lásky/.

Z tohto znaleckého posudku vyplynulo, že dieťa samé odpovedalo na otázku, čo cíti k rodičom, že ich má oboch rovnako rada, že je častejšie u otca, lebo s mamkou musí byť len cez víkendy, lebo tak to rozhodol tatík, ale ona by chcela byť s oboma rodičmi rovnako dlho. Sama povedala, že chce byť s mamou aj otcom rovnako, spontánne hovorí, že tatík hovorí na mamku zlé veci, ale mamka na otca nič zlé nehovorí. Uviedla, že počuje ich hádky, ak príde mama pre ňu, vyjadrila sa, že ona od mamy nechce odísť k otcovi, ale od otca ide rada k mamke. Spôsob vyjadrovania sa dieťaťa je spontánny, bez emočných reakcií, dieťa sa vyjadruje vecne, tak ako to cíti v terajšej dobe. Dieťa si uvedomuje nezhody medzi rodičmi, nevstupuje do nich, len ich pozoruje a mlčí, ale to neznamená, že ich neprežíva, že ju emočne nezraňujú. Voči partnerom matky a otca má dieťa apaticky postoj, bez emočnej angažovanosti, berie ich len ako blízke alebo známe osoby. Jej súčasné vnímanie primárnej rodiny je len smerom k mame, otcovi, sebe, nemá inú osobu zakomponovanú do vnímania rodinných vzťahov, ktoré sú naplnené vzájomnou láskou a blízkosťou. Medzi vzdialenejšie a blízke osoby bez emočnej valencie dáva priateľku svojho otca a jej dcéru, psa. Priateľa matky nemá vôbec zahrnutého ani medzi blízke vzťahy, rovnako ani starých rodičov.

Podľa záverov uvedeného znaleckého posudku č. 24/2014 súdnej znalkyne PhDr. J. G. obaja rodičia sú dostatočne zrelé osobnosti, ktoré majú predpoklad pre výchovu dieťaťa, ani u jedného nezistila psychopatologické črty, ani problematický vývoj. Matka ani otec nie sú vo svojej roli rizikovní rodičia, ich rodičovské kompetencie sú dobre komponované tak, aby sýtli potreby dieťaťa aj s ohľadom na vek dcéry. Znalkyňa nezistila ani u jedného z nich možnosť negatívneho vplyvu na dieťa a nevylučuje ani otca a ani matku z možnosti výchovne sa podieľať na osobnej starostlivosti o dcéru. Doteraz ich vzájomné pôsobenie na dieťa malo pozitívny vplyv, dieťa je normálne rozvinuté vo všetkých dôležitých psychických kvalitách a veku primerane. Obojstranne a navzájom majú obaja rodičia k dcére pozitívny citový vzťah, aj dcéra k nim rovnomerne prejavuje lásku a potrebu ich mať na nablízku. Dieťa má silnú citovú väzbu na oboch rodičov, sú v centre jej sveta, teraz v tejto dobe viac preferuje matku, ale to neznamená, že odmieta otca. Pre jej rozvoj sú dôležité osoby, aj matka aj otec. Obaja rodičia majú skutočný záujem o dieťa, a znalkyňa nezistila ani u jedného z nich predstieraný záujem o dcéru. Maloletá s ohľadom na svoj vek vie len detskou formou vyjadriť že potrebuje oboch rodičov, Znalkyňa nezistila u maloletej, že by táto mala negatívny postoj alebo názor na niektorého z rodičov, naopak, oni sú jej svet, v ktorom sa cíti bezpečne. Sama sa vyjadrila, že od otca počuje ako na mamku nadáva a hovorí o nej „zle“, čo ju môže labilizovať, lebo otec takto spochybňuje autoritu matky, ale dieťa emočne cíti vzťah k matke inak ako tvrdí otec, čím jej týmto ubližuje. Dieťa nemá citovo odlišný postoj k otcovi a k matke, vníma ich rovnako pozitívne. Výchovné pôsobenie oboch rodičov na dcéru sa neodlišuje, v tomto smere majú súlad výchovného postupu k nej ani nemajú zásadné výhrady k druhému rodičovi. Obaja rodičia kladú na dcéru rovnaké a primerané nároky, požiadavky, dieťa je spontánne, pokojné a slušne vychované. Dieťa nemá ešte samostatné uvažovanie v zmysle, aby vedelo kriticky podrobiť názory z okolia nejakej analýze, riadi sa tým, čo v danej situácii vníma a cíti, pričom nemá v sebe snahu vracať sa k minulým prípadným nedorozumeniam, prežíva svoj život v prítomnosti, o budúcnosti a minulosti neuvažuje, ide o typicky detské hodnotenie toho, čo sa deje okolo nej. Pre dieťa jej úrovne adaptability nie je problém zvyknúť si na dve domácnosti, vie vnímať kde má svoj domov / aj u mamy aj u otca/. Podľa súdnej znalkyne vzhľadom na zistenia osobnostných predpokladov oboch rodičov a aj zistenia vývinu dieťaťa je pre maloletú najvhodnejšia striedavá osobná starostlivosť u oboch rodičov s frekvenciou styku s druhým rodičom počas striedania sa v jej veku je obvyklá jeden týždeň, ak rodičia bývajú v jednom meste, ak sú od seba vzdialení, býva frekvencia striedania v dvojtýždňových intervaloch. Vzhľadom na to, že matka pracuje v zahraničí a má 2 týždňové turnusy, bolo by vhodné, aby sa zohľadnil tento aspekt a aby sa u dieťaťa stanovila doba striedania v dvojtýždňových intervaloch. Dokonca ak je dieťa v predškolskom období / do vstupu dieťaťa do školy/ mohlo by dieťa byť aj v prostredí matky kde pracuje v zahraničí / dieťa je adaptabilné/, ale v čase školského veku, by už mala byť splnená podmienka pobytu dieťaťa v striedavej výchove v čase ak je u matky len v mieste bydliska otca, teda v G. T. D., aby dieťa nemenilo školský systém. Podľa znalkyne obaja rodičia majú rovnaké predpoklady pre výchovu ich dcéry. Vyplýva to z celkovej osobnostnej štruktúry, mravných postojov rodičov a aj z citových potrieb dieťaťa, ktoré sú silne prezentované k oboj rodičom. Obaja rodičia pracujú a sú obaja odkázaní na pomoc okolia s výchovou o dieťa, nie je medzi nimi rozdiel. Otec má však vytvorené rodinné zázemie v G. T. D., matka ho v cudzine nemá. To je jediný zistený rozdiel. Znalkyňa z psychologického hľadiska a na základe znaleckého posúdenia menovaných odporúčala jedine striedavú osobnú starostlivosť, pretože rovnomerný a bezproblémový vývoj dieťaťa aj do budúcnosti si vyžaduje prítomnosť oboch rodičov

v rovnakej miere. Nová priateľka otca a jej dcéra sú v tomto čase pre mal. H. len blízke osoby, bez významných citových naviazaní,

Znalkyňa PhDr. G. uviedla, že dospela k odlišným záverom, než boli závery PhDr. C., nakoľko nezistila, aby matka mala také osobnostné nedostatky ako ich popísala menovaná znalkyňa. Rozdiel vyplýval z toho, že jej použité testy mali skôr charakter klinických projektívnych techník, ale táto znalkyňa (rozumej PhDr. G.) sa komplexne zamerala nielen na štruktúru osobnosti, ale aj na zisťovanie rodičovských kompetencií, miery agresivity, emočných prejavov, interpersonálnych vzťahov, hnevливosti, pričom použila okrem projektívnych techník, aj objektívne dotazníky, klinické pozorovanie, rodičovské škály a interview. Posúdenie osobnosti dieťaťa a otca, ku ktorému dospela PhDr. C. je v súlade so závermi tejto znalkyne. PhDr. C. však na základe týchto niektorých zistení, hlavne emočnej nevyrovnanosti, posúdila matku ako rizikóvu pre výchovu dieťaťa, PhDr. G. tento jej záver nepotvrďuje a preto matku nemôže vylúčiť ako spôsobilú osobu na výchovu dieťaťa / resp. pre striedavú osobnú starostlivosť/. Podľa tejto znalkyne v jej vyšetrení dieťa spontánne, verbálne i neverbálne preferovalo matku, aj v spoločnej aktivite dieťa preukazovalo nevedome hľadanie opory a podpory smerom k matke, nie u otca. Dieťa aj v chápaní rodiny ako celku vníma rovnocennosť oboch rodičov a dáva im významovo rovnaké miesto v svojom svete. Uvedená znalkyňa tiež konštatovala, že podľa jej skúseností a aj doporučení v literatúre, treba odlišiť frekvenciu styku pri striedavej starostlivosti podľa miesta bydliska rodičov- teda vzdialenosti, ak je väčšia aj interval striedania sa zväčší, a podľa veku detí - pričom deti po 5 roku života už môžu byť spôsobilé na dvojtýždňový interval striedania u rodičov, ak sú adaptabilné, čo maloletá Barbora podľa zistení tejto znalkyne je. Podľa jej zistení konfliktný vzťah rodičov má charakter nevysoviadanej ekonomickej situácie po ich rozchode a má súvis s rozchodom a rozpadom ich partnerského vzťahu a nemá charakter rodičovských nedorozumení o výchovu dieťaťa, a títo v podstate ju vychovávajú rovnako a nie sú v ich prístupe zásadné rozdiely.

Uvedená znalkyňa vo svojej doplňujúcej výpovedi zotrvala uvedenej striedavej starostlivosti u maloletej a to predovšetkým z hľadiska zistených potrieb a záujmov mal. dieťaťa. Podľa znalkyne matka mal. dieťaťa nemôže byť odsunutá na víkendového rodiča. Dieťa sa vyvíja, je citovo naviazané na matku, matka je vzorom ženskej role pre budúci vývoj dieťaťa. Dieťa nemá iný vzor ženského rolového správania sa vo svojom prostredí. Najvýznamnejšie osoby pre dieťa sú otec a matka. Barbora je adaptabilné dieťa a preto zvládne striedavú rodičovskú starostlivosť. Pokiaľ ide o interval striedania poukázala na závery svojho znaleckého posudku a opätovne zdôraznila, že dieťa po 5. roku života ak je adaptabilné, môže byť spôsobilé aj na dvojtýždňový interval striedania. Záver o emočnej nestabilite matky vyvodila z dvoch zdrojov a to na základe výsledkov psychologického testovania a tiež aj samotného osobného vyjadrenia matky voči svojej osobe, ale týka sa to len vyhrotených situácií, ktoré sú dosť časté v tomto čase. Poukázala však aj na to, že hneď za tým uviedla, že matka má zároveň aj správnu sebareflexiu, takže si túto svoju emočnú nestabilitu sama uvedomuje, a môže s ňou aj niečo robiť resp. ju kontrolovať. To znalkyňa považuje v danom prípade za dobrý znak emočnej zrelosti na strane matky. Podľa znalkyne táto emočná nestabilita matky je v adaptívnej miere a nie v tzv. maladaptívnej miere, t.j. poruchovej miere. Matka s dcérou nemajú konfliktné a vyhrotené situácie, tie sú skôr v partnerskom živote rodičov maloletej. K dcére nemá takéto emočné správanie, a keď aj na dcéru kričí ako to uviedla, tak ide len o situačnú reakciu a dieťa tým netrpí.

Pokiaľ ide o osobné a majetkové pomery rodičov maloletej, matka podľa správy Daňového úradu Y., pobočka G. T. D. dosiahla za rok 2012 celkové príjmy 9.808,-- Eur a jej výdavky predstavovali sumu 3.923,20 Eur. Základ dane bol 5.884,80 Eur a po odpočítaní príslušných položiek v sume 2.240,06 Eur. Daňovú povinnosť za uvedené obdobie nemala žiadnu. Podľa daňového priznania za rok 2013 matka dosiahla celkové príjmy v uvedenom roku vo výške 4.405,--Eur a jej výdavky predstavovali sumu 3.865,20 Eur, pričom si ich uplatňovala percentom z príjmu. Nevznikla jej žiadna daňová povinnosť za uvedený rok. Podľa správy Sociálnej poisťovne je poberateľkou invalidného dôchodku, ktorý v roku 2013 poberala vo výške 147,--Eur a od 1.1.2014 ho poberá vo výške 151,50 Eur mesačne. Podľa jej vlastného vyjadrenia na pojednávaní konanom dňa 27.5.2014 jej súčasný príjem je 1013 Eur mesačne. Na G. nepoberá žiadne prídavky na dieťa a nedávno z M. dostala prídavok na dcéru v sume 1800 Eur za dva roky. Podľa potvrdenia jej zamestnávateľa má s ním dohodnutý pracovný čas tak, že bude u neho pracovať 14 dní a zvyšných 14 dní sa jej započítava ako časové vyrovnanie a dáva sa k jej osobnej dispozícii, aby mohla čas tráviť so svojou dcérou na G..

Otec maloletej bol do 11.2.2014 živnostníkom. Podľa jeho daňového priznania za rok 2012 dosiahol v uvedenom roku celkové príjmy z podnikania vo výške 5.523,29 Eur a výdavky vo výške 2.209,32 Eur , ktoré si uplatňoval percentom z príjmov. Základ dane tak u neho predstavoval sumu 3.313,97 Eur a nemal za uvedený rok žiadnu daňovú povinnosť. Podľa daňového priznania za rok 2013 otec dosiahol celkové príjmy v uvedenom roku vo výške 2.470,--Eur a jeho výdavky predstavovali sumu 988,-- Eur, pričom si ich uplatňoval percentom z príjmu. Nevznikla mu žiadna daňová povinnosť za uvedený rok. Podľa správ ÚPSVaR nie je poberateľom žiadnych sociálnych dávok a ani dávky v hmotnej núdzi. Uviedol, že ukončil živnostenské podnikanie vo februári 2014 a toho času sa zakladá s.r.o., ktorú zakladá jeho spolupracovník s tým, že by ho mal v tejto s.r.o. zamestnať. Dočasne však pracuje na stavbe. Od 1.6.2014 bude mať pracovnú zmluvu s touto s.r.o. a toho času dosahuje príjem 700 Eur mesačne

Zo správ Úradu práce sociálnych vecí a rodiny z prešetrení pomerov v domácnostiach rodičov vyplynulo, že pokiaľ ide o domácnosť matky, na adrese G. T. D., Y. X v uvedenom byte sa matka zdržiava len počas svojej dovolenky , keď je na Slovensku. Ide o trojizbový byt, ktorého vlastníkom je otec matky maloletého dieťaťa, ktorý uje starobným dôchodcom. Matka má spolu s dcérou svoju izbu, ktorá je vkusne a čisto zariadená. Otcovi mesačne uhrádza na domácnosť sumu 50,--Eur a okrem toho spláca pôžičku vo výške 110,--eur . Kultúra bývania a hygiena domácnosti sú na dobrej úrovni. Otec spolu s dcérou obývajú rodinný dom na adrese W., U. XX. Dom pozostáva z troch izieb, kuchyne a príslušenstva. Dcéra má svoju detskú izbu. Dom je prispôsobený potrebám maloletej. Poplatky spojené s bývaním otec uhrádza mesačne vo výške 100,--Eur, raz ročne zakupuje drevo vo výške 250,--Eur, nakoľko vykuruje aj tuhým palivom. Spláca úver vo výške 165,--Eur a dcére poistenie vo výške 20,--Eur. Kultúra bývania a hygiena domácnosti sú na veľmi dobrej úrovni. Maloletá navštevuje materskú škôlku v Spišskej Novej Vsi . V škole veľmi dobre prospieva. Je zdravá a zúčastňuje sa povinných očkovaní . Poplatky spojené so školou uhrádzajú obaja rodičia.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa §-u 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa §-u 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.)

Podľa §-u 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa §-u 62 ods.5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2010 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 186/2013 Z.z. za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2013 suma alebo úhrn súm 90,42 Eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa.

V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 27,13 Eur na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

Podľa §-u 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa §-u 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Na to, aby dieťa mohlo byť zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov je v prvom rade potrebné aby aspoň jeden z rodičov prejavil záujem o takúto formu osobnej starostlivosti o dieťa a samozrejme tiež to, aby na strane oboch rodičov boli dané predpoklady, že títo sú schopní zabezpečovať osobnú starostlivosť o dieťa. V danom prípade návrh na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti podala matka a teda je osvedčený záujem aspoň zo strany jedného z rodičov o takúto formu výchovy o dieťa.

Podľa záverov súdnej znalkyne C.. J. G. obaja rodičia sú dostatočne zrelé osobnosti, ktoré majú predpoklad pre výchovu dieťaťa, a ani u jedného nezistila psychopatologické črty, ani problematický vývoj. Matka ani otec nie sú vo svojej roli rizikovní rodičia, ich rodičovské kompetencie sú dobre komponované tak, aby sýtli potreby dieťaťa aj s ohľadom na vek dcéry. Znalkyňa nezistila ani u jedného z nich možnosť negatívneho vplyvu na dieťa a nevylučuje ani otca a ani matku z možnosti výchovne sa podieľať na osobnej starostlivosti o dcéru. Rovnako tak súdna znalkyňa PhDr. L. C. konštatovala ,

že obaja rodičia sú schopní sa postarať o dieťa. U tejto znalkyne sa však javila pre ňu problematická impulzivita a afektívna odbrzdenosť, ktorá sa mala vyskytovať podľa jej zistení u matky maloletého dieťaťa. Napriek týmto skutočnostiam však ani táto znalkyňa v rámci svojej výpovede úplne nevyvylúčila možnosť zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a to bez toho, aby táto znalkyňa korigovala svojej závery čo sa týka týchto podľa nej problematických osobnostných čŕt na strane matky. Na pojednávaní sama uviedla, že pokiaľ by bola striedavá starostlivosť realizovaná v G. T. D. z psychologického hľadiska by to pre dieťa nemuselo byť až takou emocionálnou záťažou ako keby mala cestovať niekoľko sto kilometrov. Ak by sa striedavá starostlivosť realizovala v okolí miesta bydliska maloletej, uvedená frekvencia striedania by mala byť vzhľadom na vek jeden týždeň. Inými slovami, ani táto disharmonická črta v osobnosti matky, ktorú táto znalkyňa konštatovala, a ktorú ani v rámci svojho výsluchu následne nekorigovala, sa za určitých okolností nejavila ani tejto znalkyni za prekážku na zverenie maloletej do starostlivosti oboch rodičov.

Naproti tomu, znalkyňa C.. G. záver C.. C. o emočnej nevyrovnanosti matky ako jej diagnózy nepotvrzuje a podľa nej matku nemožno vylúčiť ako spôsobilú osobu na výchovu dieťaťa. I táto znalkyňa síce konštatuje emočnú nestabilitu matky, vyvodzovanú z dvoch zdrojov a to na základe výsledkov psychologického testovania a tiež aj samotného osobného vyjadrenia matky voči svojej osobe, ale táto nestabilita na strane matky sa týka len vyhrotených situácií, ktoré sú dosť časté v tomto čase. Matka je však schopná aj správnej sebareflexie, takže si túto svoju emočnú nestabilitu sama uvedomuje, a môže ju aj kontrolovať. To znalkyňa považuje v danom prípade za dobrý znak emočnej zrelosti na strane matky. Podľa znalkyne táto emočná nestabilita matky je v adaptívnej miere a nie v tzv. maladaptívnej miere, t.j. poruchovej miere. Matka s dcérou nemajú konfliktné a vyhrotené situácie, tie sú skôr v partnerskom živote rodičov maloletej. K dcére nemá takéto emočné správanie, a keď aj na dcéru kričí ako to uviedla, tak ide len o situačnú reakciu a dieťa tým netrpí.

Za týchto okolností preto u oboch rodičov sú podľa názoru súdu dané predpoklady pre výkon osobnej starostlivosti o maloletú.

Následne súd hodnotil prínos striedavej starostlivosti pre maloletú z hľadiska jej záujmov, tak ako to predvída ust § 24 ods. 4 Zákona o rodine, predovšetkým so zameraním na citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a tiež ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom

Z hľadiska citových väzieb maloletej k rodičom niet pochyb, že dieťa má silnú citovú väzbu na oboch rodičov a že títo sú v centre jeho sveta. Ako vyplynulo s psychologického vyšetrenia maloletej u znalkyni PhDr. G., dieťa samé odpovedalo na otázku, čo cíti k rodičom, že ich má oboch rovnako rada. Samé povedalo, že chce byť s mamou aj otcom rovnako. O citovej naviazanosti maloletej na matku v neposlednom rade svedčí aj výpoveď svedkyne M. Y., ktorá spomenula situáciu, kedy maloletá po telefonáte s matkou, keď jej táto oznámila, že ju nepríde pozrieť na deň matiek, sa rozplakala. Pokiaľ by dieťaťu bola matka ľahostajná, rozhodne by nereagovalo na danú situáciu týmto spôsobom. Teda z hľadiska citovej viazanosti je zrejmé, že je v záujme maloletej, aby táto bola v starostlivosti oboch rodičov, ku ktorým prejavuje obojstranne vrelé city.

Vývinové potreby dieťaťa podľa zistení znalkyne dokážu nasýtiť obaja rodičia. Ako vyplynulo z jej zistení v rámci psychologického vyšetrenia maloletej, jej celkový intelektový, kognitívny a pamäťový rozvoj je v norme, dieťa sa rozvíja veku primerane, chápe v primeranej forme to, čo sa okolo neho deje. Intelektový a vedomostný základ u dieťaťa je v norme a zodpovedá jeho vekovej kategórii. Teda i tento predpoklad hral v prospech zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti.

Samotné domácnosti oboch rodičov vykazujú podľa šetrení vykonaných UPSVaR kultúru bývania a hygienu na dobrej úrovni, takže aj z tohto hľadiska nie sú zistené žiadne prekážky na výkon osobnej starostlivosti o maloletú oboma jej rodičmi a možno konštatovať stabilitu budúceho výchovného prostredia pre maloletú.

Len výpočtom týchto vyššie uvedených kritérií bolo preukázané, že u maloletej sú naplnené predpoklady o tom, že jej zverenie do striedavej osobnej starostlivosti oboch jej rodičov je v jej záujme.

Pokiaľ ide o frekvenciu výkonu tejto striedavej starostlivosti súd si osvojil názor súdnej znalkyne C.. J. G., že v danom prípade dvojtýždňová frekvencia striedania sa maloletej v domácnostiach oboch rodičov je v záujme dieťaťa a maloletá je schopná sa prispôbiť takémuto spôsobu realizácie osobnej starostlivosti o ňu. Matka v tomto smere sa preukázala ako flexibilná a sama si iniciatívne vybavila u svojho terajšieho zamestnávateľa výkon pracovných činností tak, aby táto frekvencia striedania bola fakticky realizovateľná.

Súd preto dospel k záveru, že je vhodné a v čo najlepšom záujme maloletej zveriť túto do striedavej starostlivosti oboch rodičov a preto napokon rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Súd zároveň každému z rodičov zveril oprávnenie zastupovať maloletú a spravovať jej majetok.

Prihliadajúc na dĺžku trvania určenej striedavej osobnej starostlivosti o maloletú u toho -ktorého z rodičov podľa §-u 62 ods. 6 Zákona o rodine ako aj na príjmové a majetkové pomery oboch rodičov, kde otec poberá toho času príjem v sume 700 Eur mesačne a matka v sume 1013 Eur mesačne, pričom je ešte poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 151,50 Eur, avšak berúc do úvahy, že po dobu dvoch týždňov prebýva v zahraničí, kde sú vyššie náklady na živobytie, súd ustálil, že v tomto prípade nie sú dané podmienky na určenie výživného zo strany žiadneho z rodičov. Bral do úvahy aj správu UPSVaR, že toho času sa obaja rodičia podieľajú na nákladoch na mal. dcéru.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a./ O.s.p. a žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal, nakoľko v danom prípade ide o konanie vo veci starostlivosti o maloletých, ktoré by bolo možné začať aj bez návrhu.

O trovách štátu spočívajúcich v odmenách znalcov za vypracovanie znaleckých posudkov a ich účasť na pojednávaniach súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, nakoľko sa pojednávania konané dňa 27.5.2014 zúčastnila aj na výsluch navrhnutá súdna znalkyňa C.M.. J. G., ktorá si za uvedenú účasť uplatnila znalečné, o ktorom nebolo v čase vyhlasovania rozsudku dosiaľ právoplatne rozhodnuté.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 a ods. 2 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne

poplatky, trovy trestného konania, trovy výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí, sumy uložené ochrannými opatreniami v trestnom konaní, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci. (Zákon č. 65/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov).